

КРИТИКА ТА БІБЛІОГРАФІЯ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО МОНІТОРИНГУ: НОВІТНІ ПІДХОДИ

Прагнення України подолати економічне відставання з подальшою інтеграцією у світове співтовариство обумовлює необхідність формування відповідних державних і регіональних стратегій соціально-економічного розвитку. Соціально-економічний розвиток регіону – складний об'єкт наукового дослідження, оскільки рівень цього розвитку є результатом дії багатьох чинників і умов. Регіон будь-якої країни – це система взаємодії економічних, соціальних, політичних, історико-культурних та інших підсистем. Сучасний етап розвитку національної економіки характеризується структурними диспропорціями на регіональному рівні. Фрагментарність регіонального економічного простору призводить до неможливості використання потенціалу між-регіонального співробітництва, підвищує небезпеку дезінтеграції національної економіки, формування регіональних криз і стає одним із домінуючих факторів дестабілізації, що утруднюють і гальмують перехід до сталого розвитку. З огляду на це важливим напрямом наукових досліджень є розробка надійних моделей, методів та інформаційних технологій оцінювання нерівномірності в соціально-економічному розвитку регіонів з метою усунення негативних дисбалансів.

Будь-яка система управління потребує інформаційного ресурсу, на основі якого реалізуються процедури прийняття управлінських рішень. Стосовно системи управління регіональ-

ним розвитком таким інформаційним ресурсом є статистичні соціально-економічні показники. Складність аналізу великорозмірних масивів соціально-економічних даних, значні часові витрати на їх отримання й обробку вказують на необхідність впровадження в систему управління соціально-економічним розвитком регіонів сучасних інформаційних технологій збирання й обробки соціально-економічних даних. Автори представленого рукопису сконцентрували свою увагу на розв'язанні важливої проблеми розробки механізмів і засобів інформаційного забезпечення процесу управління соціально-економічним розвитком регіонів.

Тому відображені в монографії "Моніторинг соціально-економічного розвитку регіону", авторів Пурського О. І., Харченка О. А., Мороз І. О., матеріали дослідження є безперечно актуальними.

Зміст монографії свідчить про те, що авторський колектив досягнув поставленої дослідницької мети – удосконалення та подальшого розвитку систем регіонального управління на основі розробки моделей, методів та інформаційних технологій моніторингу й оцінювання рівня соціально-економічного розвитку. Варто зазначити, що важливим науковим внеском є розробка інформаційної технології моніторингу, яка враховує особливості регіонального розвитку через диференціацію в системі соціальних і економічних показників, що загалом сприяє підвищенню вірогідності оцінювання

соціально-економічного стану регіону та дає змогу варіювати напрями і завдання моніторингу. В теоретичному аспекті таким внеском є вдосконалення факторної моделі оцінювання рівня соціально-економічного розвитку до врахування знань і досвіду експертів, що дало змогу підвищити надійність оцінювання соціально-економічного стану регіонів завдяки застосуванню в рамках моделі не тільки статистичних методів розрахунку, але й механізмів експертного оцінювання. Заслужовує на увагу запропонований авторами метод автоматизованого визначення інтегральних показників соціально-економічного розвитку на основі спільного використання методів факторного аналізу й експертного оцінювання, який став основою інформаційної технології оцінювання рівня соціально-економічного розвитку регіонів.

Важливою особливістю монографії є той факт, що теоретичні положення і висновки знаходять свою реалізацію у вигляді інформаційно-аналітичної вебсистеми моніторингу показників соціально-економічного розвитку регіонів України. Її практичне значення полягає в тому, що теоретичні та практичні положення і резуль-

тати, програмно реалізовані засоби соціально-економічного моніторингу й оцінювання створюють наукову основу для вдосконалення системи управління регіональним розвитком. Науково-прикладні розробки та рекомендації впроваджено в практичну діяльність, а також використано в освітньому процесі закладів вищої освіти. Загалом, монографія має теоретико-прикладний характер, виконана на високому науковому рівні й відображає новітні підходи до розв'язання проблеми підвищення ефективності системи управління регіональним розвитком. Матеріали монографії містять вагомий, науково обґрунтований результати, що будуть цікавими представникам різних наукових шкіл, корисними для молодих науковців та є суттєвими для вчених, які займаються питаннями управління складними соціально-економічними системами.

*Ковальчук Костянтин Федорович,
доктор економічних наук,
професор, декан
факультету економіки і менеджменту
Національної металургійної
академії України*